

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 178. — ŠTEV. 178.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 31, 1926. — SOBOTA, JULIJA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

POLOŽAJ NA FRANCOSKEM

Davčni predlogi Poincareja so bili sprejeti v komiteju. — Ministrski predsednik je obljubil, da ne bo nasprotoval določbi za zvišanje plač poslancev. — Francoska in belgijska vlada skušata koordinirati napore za stabiliziranje valute.

PARIZ, Francija, 30. julija. — Z devetnajstimi glasovi proti desetim je finančni komitej poslanske zbornice odobril nove davčne predloge Poincareja, Ministrski predsednik je bil trikrat prisiljen nastopiti ter izjaviti, da ne more sprejeti uveljavljenih skrčenj in na koncu je zmagal s svojimi nazori.

Včeraj zvečer ni bilo še znano, če bo pričela poslanska zbornica danes z debatami glede novih fiskalnih odredb. Na temelju nove odredbe, po kateri posluje poslanska zbornica, mora biti poročilo komiteja objavljeno v oficijelnem listu štiri in dvajset ur pred pričetkom debate. Natiskano je bilo včeraj ob polnoči in vsled tega ne bo potekel rok pred polnočjo in debata ne bo mogla biti otvorenja danes popoldne.

Finančni komitej je dodal predlogom Poincareja določbo, da naj se zviša plače poslancev od 27,000 frankov na 45,000 frankov na leto. Kot dober politik je obljubil Poincare, da ne bo nasprotoval, če bodo člani komiteja odobrili njegove načrte.

Komitej je sprejel tudi nadaljni amendment, ki določa, da mora plačati vsak tujec, ki pride v Francijo, vstopnino v znesku 200 frankov. Poincare se ni hotel zavzeti za to, a rekel, da ne bo nasprotoval, če bo večina poslanske zbornice prejela ta predlog. Določeno je, da bodo šli dohodki iz tega vira v poseben sklad, katerega bodo uporabili, da podpro frank na denarnem trgu.

Splošno se je napovedovalo včeraj zvečer, da bo dobil Poincare ugodno glasovanje, a ne 358 glasov, katere je dobil, ko je prvič nastopil v zbornici. Dosti je poslancev, ki ne žele strmoglaviti vlade, ki pa so malo pripravljeni glasovati za nove davke in vsled tega se bodo vzdržali glasovanja. Predloge Poincareja bodo vsled sicer dobile manj kot polovico glasov zbornice, vendar pa so izgledi, da bodo sprejete, zelo dobri.

PARIZ, Francija, 30. julija. — Ameriški poslanik Herrick, ki bi moral odpotovati ta teden na počitnice v Združene države, je predložil svoje odpotovanje do odgodenja francoske poslanske zbornice. Poslanik želi ostati v najtesnejšem stiku s finančno krizo in razvoji v položaju, da se bo lahko vrnil v Ameriko z najnovejšimi podrobnostmi.

Mogoče se bo poslanik najprej napotil k predsedniku Coolidge-u, ki se mudi na poletnih počitnicah v gorah New Yorka, da mu poroča glede položaja v Franciji. Vlada Združenih držav se zanima za evropske zadeve, posebno za francoske. Predsednik hoče dobiti prvovrstna poročila od svojih poslanikov v Franciji in Angliji.

Mesto, da bi ostal v Ameriki tri mesece, kot običajno, bo najbrž skril svoje počitnice ter se vrnil semkaj koncem septembra, da bo tukaj pri zopetnem otvorjenju parlamenta.

Vid na razdaljo.

PARIZ, Francija, 29. julija. — V navzočnosti generala Ferrie, šefa francoske brzojavne službe ter profesorja Fabrice z vseučilišča Sorbonne, se je vprizorilo včeraj v Malmaison eksperimente, kojih uspeh se smatra za potrditev razkritja metode vida na razdaljo.

Na kratko rečeno, obstaja nova iznajdba iz trenutnega prenašanja premikajočih se slik potom brzojava ali radija.

Vprizoritve se je udeležil profesor Belin, iznajditelj metode za prenašanje slik potom radija in profesor Holweck, načelnik eksperimentacijskega oddelka radijskega zavoda.

Oba sta dala izraza svojemu trdnemu prepričanju, da bo v par mesecih rešen problem vida na razdaljo, da bo v bodočnosti telefonski abonent tudi videl pred seboj osebo, s katero bo govoril.

Samomor političnega begunca.

CARIGRAD, Turčija, 29. julija. — Kara Kemal, ki se je baje udeležil zarote proti predsedniku turške republike Kemal paši in ki je bil obsojen na smrt, je izvršil včeraj samomor.

Deklica ustrelila možega.

WHARTON, Ont., 29. julija. — E. B. McCoya, prodajalec v neki trgovini za preproge v Newarku, N. J., je ustrelila včeraj na deželi v bližini tega kraja 25 let stara Kathleen Hardman. Policiji je pripovedovala, da sta bila zaposlena oba v isti trgovini v Newarku in da jo je on že tri leta nadlegoval. Pred tremi meseci je zapustila Newark ter se nastanila pri svojih tukajšnjih sorodnikih. McCoy ji je sledil ter se nastanil v isti hiši.

Pastorjeva vdova v velikih škripcih.

Vdova je molčeca in mirna. — Vsi dokazi krivde so skrbno prikriti. — Sestanek dr. Halla z Mrs. Mills v usodopolni noči je bil baje sporočen Mrs. Hall.

SOMERVILLE, N. J., 30. julija. — Nenadna aretacija Mrs. Frances Stevens Hall radi umora njenega moža. Rev. Halla, pastora v New Brunswicku ter njegove ljubice Mrs. Mills, je bila posledica dokazov, da je bila v noči umora žena pastora informirana o sestanku svojega moža z Mrs. Mills in da je takoj po tej informaciji zapustila hišo.

Barbara Tough, služkinja v hiši dr. Halla, je baje v dotični noči telefonirala Mrs. Hall, da je videla njenega moža, Rev. Halla ter Mrs. Mills skupaj na klopi v Buecluech parku, nedaleč od Phillips farme, da je novo preiskavo povzročila nadaljna služkinja, sedanja Mrs. Louise Geist Richl.

Soglasno z novo verzijo je Mrs. Hall zapustila svoj dom kmalu po tem telefonskem klicu in sicer z avtomobilom, v spremstvu svojega brata, Willie Stevensa ter svojega soferja, Petra Tumultyja.

Po tem včerajšnjem razkritju se je tudi izvedelo, da se obrača preiskava proti dvema nadaljnjima osebam kot sokrivcema in da je aretacija obeh vrjetna.

Prva priča, katero je poiskal včeraj okrajni pravdnik Bergen, je bila Mrs. Jane Gibson, imenovana "pig woman", ki je igrala veliko vlogo tekom prvotne preiskave.

"Pig woman" ima farmo v bližini Phillipsove farme. Rekla je, da je v noči umora jahala mulo po posestvu Phillipsa, ko je videla v luči avtomobilskih svetilk obraz Mrs. Hall. Mrs. Hall se je sklanjala nad predmet, katerega ni mogla razločno videti, o katerem pa je pozneje domnevala, da bilo truplo umorjenega pastora.

Pred štirimi leti so razne priče napadle ter diskreditirale povest Mrs. Gibson. Izprva zelo glasna je postala končno zmedena in vsled tega ji ni nikdo vrjel.

Verodostojnost Mrs. Gibson kot priče pa je bila zopet ustanovljena pred kratkim vsled važnih novih pričevanj. Iz prvega početka se je spoznalo, da je pričevanje Mrs. Gibson skrajno važnosti.

Danes, ko se zre na slučaj v povsem novi luči, je postala "pig woman" zopet skrajno važna. Privredli so jo pred pravdnika Berge, ki jo je na dolgo zaslišal. Vse njene izjave so poslušali z največjo pozornostjo. Rekla je, da je Mrs. Hall vzkliknila: O, Henry, — ter nagovorila s tem moža, katerega je Mrs. Gibson identificirala kot Henry Carpenterja, nečaka Mrs. Hall.

Glede aretacije Mrs. Hall je rekel Carpenter včeraj zvečer: Jaz ne morem reči ničesar. Bil sem v mestu ves dan ter se ravnokar vrnil.

Glede identifikacije Mrs. Gibson je rekel: — Ali se pošteno moti, ali pa je povedala nameravano laž. Jaz ne dolžim nikogar. Jaz imam dovršen alibi. Večerjal sem s prijatelji v oni noči ter ostal pri njih celi večer.

Vezuv bluje.

Napolj Italija, 30. julija. — Vezuv je pričel zopet delovati, vendar pa se glasi, da se ni bati usodopolnih izbruhov. Včeraj je bilo luči neprestano grmenje in ropotanje v notranjosti kraterja.

Konec stavke newyorških motormanov.

Stavka uslužbencev newyorških podzemeljskih železnic je definitivno končana. — Voditelji so opustili načrt, da vprizore general. stavko.

Stavka uslužbencev Interborough Rapid Transit je srečno končana. kajti voditelji stavke so smatrali za najbolj pametno če popuste, potem ko so uvideli, da ni mogoče izvesti splošne stavke vseh uslužbencev prometnih sredstev v New Yorku.

Na zborovanju stavkarjev v Manhattan Casino na 155. cesti in 8. Avenue, katerega se je udeležilo kakih dvesto mož, so izjavili voditelji stavke, Edward Lavin, Joseph Phelan, Harry Bark in James Walsh, da je stavka končana ter so svetovali stavkarjem, da naj danes posamič zopet naprosijo za službo. Kot vzrok za konec stavke ter posebno za opustitev načrta splošne etavke, ki naj bi se pričela jutri, je navedel Lavin, da se ni posrečilo pridobiti za idejo izurjenih (skilled) uslužbencev. Prijavilo se je sicer kakih 10,000, ki so bili pripravljeni odložiti delo, a to so bili navadni delavci, možje na platformah, kojih mesta je lahko zasedli z drugimi.

Nadalje je sporočil Lavin, da je imel pogovor z George Keeganom, podpredsednikom in obratnim vodjem Interborough, ter mu rekel, da bodo dobili vsi stavkarji stara mesta za staro plačo, a brez pravic senjornosti in da se morajo oglasiti vsi posamič.

Uradniki družbe pa so izjavili, da bodo zopet nastavljeni le oni, kojih mesta še niso zasedena in ki imajo dober rekord. Številni stavkarji niso čakali do danes zjutraj, pač pa se podali takoj po zborovanju tjakaj, da dobe stara mesta.

Vihar zahteval

številne žrtve.

Dvesto oseb je bilo baje ubitih tekom viharja, ki je divjal ves teden v južnih državah ter Zapadni Indiji.

NASSAU, Bahamsko otočje, 30. julija. — Tropični hurikan, ki je prišel iz Karaibskega morja ter divjal od ponedeljka naprej preko zapadno-indijskih otokov, je zahteval v Nassau ter bahamskih otokih več kot 150 človeških življenj ter povzročil materialno škodo, katero cenijo na osem milijonov dolarjev. Več kot 75 ladij je bilo potopljenih ali uničenih. Otok Nassau je moral prenesti glavno silo viharja, ki je povzročil velikanska opustošenja na vseh angleških otokih.

MIAMI, Florida, 30. julija. — V Nassau je ubil vihar osem oseb. V Floridi in Georgiji je izgubilo življenje pet ljudi. Med ubitimi je bil brzojavni delavec, ki je prišel v stik z visoko napeto električno žico. V Sanford je ubilo v spanju moža drevo, ki se je podrlo. Neki železničar je izgubil življenje, ko je skočil stroj iz tira.

SANTO DOMINGO, 30. julija. — Pri Saona so napravili valovi trupla 54 utopljenih, ki so izgubili življenje, ko je vihar uničil tri skunerje ter večje število manjših dominikanskih ladij.

Voditelji hočejo skleniti kompromis.

Filipinski voditelji so sedaj pripravljeni skleniti kompromis. — Zaenkrat zahtevajo večjo avtonomijo. — Glede neodvisnosti naj bi se glasovalo pozneje.

MANILA, Filipini, 30. julija. — Dosti je vzroka za domnevanje, da bodo filipinski politiki, ki zahtevajo sedaj popolno in neposredno neodvisnost otočja, končno vendar sprejeli ponudbo povečane avtonomije v domačih zadevah.

Privolili bodo najbrž v to, da ohranijo Združene države kontrolo nad vojaško in mornariško postojanko pri Corregidor in Navite, carinsko službo ter vodstvo zunanjih zadev in da je nastanjen tukaj ameriški komisar, ki bi varoval ameriške interese.

Neki visoki filipinski uradnik, ki ni za nobeno drugo stvar kot absolutno neodvisnost, je rekel, da bi se zavzel za tak načrt s splošnim ljudskim glasovanjem. Vprašanje je seveda, če bi hotel ameriški kongres pristati v tako uravnavo.

Čim dalj časa se mudi tukaj Carmi Thompson delegacija, tem bolj prepričani so njeni člani, da je treba rešiti politični problem predno se prične razpravljati o vprašanju ekonomskega razvoja. Tudi če bi sprejela filipinska zakonodaja ali ameriški kongres postavilo, s katerimi bi se odprlo javna zemljišča za razvoj gumijar ter drugih poljedelskih in mineralnih virov, bi se ameriški kapital najbrž ne udeležil tega razvoja brez zagotovila, da bo še vedno vihrala ameriška zastava nad Filipini za določeno vrsto let.

Filipinski politiki soglašajo privatno s tem nazorom. Trdijo, da so odkritosrčni glede končne neodvisnosti ter pravijo, da morajo javno nadaljevati s svojimi zahtevami glede popolne neodvisnosti, ker bi jih drugače volile strmoglavili. Priznavajo, da ne pričakujejo videti popolne neodvisnosti tekom dobe njih življenja. Izjavljajo, da bi si sami ne drznili predlagati avtonomijo ali plebiscit in da bi morali kričati, če bi predlagale Združene države kaj takega, da pa bi končno to sprejeli.

Seveda bi tak načrt pomenjal umaknitev Leonarda Wooda kot generalnega guvernerja. Filipinski voditelji si že dolgo časa prizadevajo iznebiti se Wooda ter so pretili, da bodo nasprotovali vsakemu načrtu za ekonomski razvoj otokov, dokler bo ostal Wood

RAZOROŽENJE KATOLIKOV V MEHIŠKI REPUBLIKI

Vlada se boji zarot, kojih namen je bila revolucija. — Duhovniki so zapustili cerkve. — Diplomati nameravajo vprizoriti akcijo. — Katoliško duhovništvo ovira zgrajenje Mehike. — Papež bo mogoče izrekel nad Mehiko interdikt.

MEXICO CITY, Mehika, 30. julija. — Vlada je izdala ukaz, naj se razoroži vse katolike ter prepovedala vsem državljanom nositi orožje brez posebnega dovoljenja. Ta akcija je sledila poročilom detektivov, da imajo katoliki tajne sestanke v privatnih stanovanjih, da kujejo zarote proti vladi in da skušajo nakupiti orožje in municijo.

Kljub molku uradnikov se je izvedelo, da je naročil načelnik zvezne policije svojim agentom, naj opazujejo domove odločnih katoličanov.

Skofje, ki so podpisali pastirsko pismo, s katerim se je prekinilo službo božjo v cerkvah, niso bili še poklicani v urad generalnega pravdnika, ker čakajo uradniki direktnih povelj predsednika Callesa.

Urednik katoliškega lista El Faro je bil aretiran ter odveden v ječo, obdolžen objavljanja člankov, ki so škodljivi vladi. Naprave lista so bile zaprte in kopije zaplenjene.

Prekinjenje službe božje, prvotno nameravano za v soboto ob polnoči, je pospešil nadškof za en dan.

Številni Indijanci iz držav v bližini glavnega mesta so dospeli k romarski cerkvi Guadalupe, da jo zavarujejo. Baje so vsi oboroženi. Pričakujejo, da bo prišlo pri tej cerkvi v soboto do velikih izgrediv, ker izjavljajo Indijanci, da ne bodo dovolili vladnim agentom polastiti se božjega hrama in da bodo rajše prelili zadnjo kapljico svoje krvi v obrambi Device iz Guadelupa, prokoviteljice Indijancev.

RIM, Italija, 30. julija. — Neki vatikanski uradnik je včeraj namignil zastopnikom časopisja, da bo papež mogoče izrekel cerkveni interdikt nad Mehiko. Dostavil je, da se je potom popolnega ustavljanja duhovniške aktivnosti v Mehiki že ustvarilo stanje, ki je slično cerkvenemu interdiktu in da potrebuje to stanje le še potrdila potom oficijelne akta.

MEXICO CITY, Mehika, 30. julija. — Vspricho položaja, ki je nastal vsled aktivnosti katoliškega klerusa, je izdala največja delavska organizacija, regionalna konfederacija strokovnih organizacij, manifest, v katerem zagotavlja, da je mehiški delavec pripravljen z dejanjem podpirati predsednika Callesa. Organizacije podpirajo program vlade, ker žele delavci rekonstrukcije svoje dežele, katero zadržuje opozicija katoliškega svečeništva proti postavi, ki ne velja le zanj, temveč za vsa verska izpovedanja.

tukaj. Filipinci priznavajo administracijske zmožnosti Wooda, predstavljajo imperijalizem in da njegovo poštenost in odkritosrčnost stoji na poti njih ambicij.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba uga jala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500	\$ 9.45	Lir 100 \$ 3.95
Din.	1,000	\$ 18.60	Lir 200 \$ 7.60
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir 300 \$ 11.10
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir 500 \$ 18.00
Din.	10,000	\$ 183.00	Lir 1000 \$ 35.00

Za pošiljatev, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

je edino slovensko podjetje v New Yorku, ki ima vplačan predpisani kapital za izvrševanje poslov državne banke, ter se v skladu s postavo zamore imenovati banka.

Priznani v letu 1925 je imel \$3,992,673.47, v tisočih: — trideset milijonov — desetsto deset tisoč — sedemsto tisoč dolarjev in 47 centov.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovolji pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

LE MALO JE TAKIH...

V mestu San Francisco je posloval kot zvezni prohibicijski upravitelj col. Ned. M. Green.

Njegova naloga je bila preganjati ljudi, ki uživajo dobro vino in pivo, ter paziti na tihtotapee, ki take ljudi zalagajo.

Naenkrat so se začele širiti govorice, da Ned. M. Green ni popolnoma "košer".

Proti njemu je bila uvedena preiskava.

In pri obravnavi je odkritosrčno priznal:

— No, jaz sem tak človek kot so drugi ljudje. Dolžne me vseh mogočih stvari, odkritosrčno pa priznam, da pijem žganje in da ga imam precejšnjo zalogo v svojem stanovanju. Tega nočem zatajiti, ker je res. Zakaj bi me smatrali za drugačnega kot sem? Pijem kot pije vsak Amerikanec, če pride do dobre pijače.

Ned. M. Green je bil seveda spoden iz suhaške službe Združenih držav.

Združene države imajo na tisoče in tisoče prohibicijskih agentov.

In Ned. M. Green je bil eden najbolj odkritosrčnih in najbolj poštenih med njimi.

MODERNE IZNAJDBE

Tehnika napreduje s strahovito naglico.

Vsak dan se pojavljajo nove iznajdbe.

Zdravniška veda se vedno bolj izpopolnjuje. Inženirji ustvarjajo čuda. Kmalu bo mogoče v par dneh poleteti krog sveta.

Radio — največje čudo tega soletja — bo kmalu izpopolnjen. Govornik govori v Londonu, ljudje v Združenih državah ga poslušajo.

Ko se je mudil Amundsen v najsevernejših pokrajinah, je bil potem radia skoro neprestano v zvezi z civiliziranim svetom.

Baš včeraj je časopisje poročalo, da je neki učenjak iznašel aparat, s katerim je mogoče gledati na daljavo.

Človek bo telefoniral človeku na velikansko razdaljo. Ne bo slišal samo njegovega glasu, ampak tudi njegov obraz bo videl pred seboj.

In znanost bo prodirala še globlje. Prerokujejo, da bo vrtkem mogoče razbrati misli ljudi.

Gledanje v nepremostljivo globino bo bodoči čudež, ki ga bo završila moderna tehnika.

Tehnika ne bo mirovala.

Grebla bo dalje in dalje.

Najbrž bomo še mi doživeli iznajdbo aparata, s katerim bo mogoče pogledati človeku v dušo in srce.

Če ne prej, bo takrat konec Kovertove slave.

Dopisi.

Barberton, O.

Slovenci v Barbertonu se vedno bolj zanimajo za tukajšnje S. S. P. Društvo Domovino, zato pa tudi vsestransko najbolj napreduje. Društvo je, kar se tiče vere in politike, popolnoma nepripransko. Nekateri člani so strogi katoličani, drugi socialisti, delujo pa, kar se tiče društva v najlepši slogi, zato je to društvo najbolj priporočljivo tukaj živčim Slovincem in Slovenkam.

V nedeljo dne 25. julija je imelo društvo svoj piknik. Vreme smo imeli lepo, zato tudi udeležba ni

bila premala. Društvo je naredilo \$157.50 čistega dobička, kar je po mojem mnenju lep napredek. Člani se najtopleje zahvaljujejo J. Fabretu, tukajšnjemu krojaču za podarjeni kos blaga.

Omenjeni kos blaga je bil izreban na pikniku.

Vsa hvala gre tudi Miss Frances Garbor za njeno požrtvovalnost. Ona je namreč sama prodala 260 srečk. Nesreča je pa hotel, da je spodrsnila po drevesni korenini in tako usodno padla, da

si je raztrgala obleko in opraska-

la roko. Od društva je dobila \$2.50 nagrade za svoj trud.

Jože Hiti.

Selo Moste pri Ljubljani.

Čenjeni g. urednik!

Pred nekoliko tedni se je neki ljubljanski list zgražal nad Izanci, češ, da so jako veliki razgrajati itd. Jaz tega ne verjamem in to temnanj, ker imam v Loran, O. in v Barbertonu, O. več jako uglednih in vsega spoštovanja vrednih prijateljev z Iga. Vendar je pa resnica, da se znajo Izanci za svojo pravico potegniti in to so pokazali že leta 1848 ko so se uprli grajščakom in oskrbnikom. Posebno mržnjo so imeli na nekega krutega oskrbnika, kateri jo je pa popihal in kateri je v svojem obupu vzdihoval:

Da b' me Bog le tolk "zakru".

Da b' Izaneem v roke ne "pa-".

Pred leti imeli so na Igu fajmoštra, kateri je bil vnet pridigar in kateremu je bil blagor njegovih faranov jako pri sre. Njgove pridige so bile včasih jako drastične. Neko nedeljo povedal je zbranim župljanom svoje sanje. "Sanjalo se mi je, je rekel da da sem umrl in prišel v nebesa. Oglel sem si vse kote v nebesih, da bi našel kakega Izancea, a nisem našel nobenega. Šel sem v vice, a tudi tu ni bilo nobenega. Potem sem šel pogledat tudi še v peklo, a na moje največje začudenje tudi tam ni bilo nobenega Izancea. Neki ravno nezaposleni hudič me je poslal s satanskim smehom na dno pekla. In glej, tu sem videl hudiče, kateri so imeli Izancee na vilah nasajene in jih slastno jedi, ter to je z tekočim žveplom zalivali. Žalosten sem se vrnil zopet v nebesa. Vidite, preljubi moji Izanci, poboljšati se bo treba, ker drugače ne boste prišli ne v nebesa, ne v vice in ne v peklo, ampak hudičem v ...; te besede so si Izanci seveda k srcu vzeli in so od tistga časa pridni in dobri ljudje.

V Vašem listu z dne 26. junija sem čital lep nekrolog, katerega je napisal g. I. M. na čast umrlega sorojaka Louisu Svečenski. Gospod I. M. navaja med drugim tudi, da je Svečenski odšel iz domovine pred 41 leti, a je ostal vedno dober Hrvat, toda bil je seveda daleč od nas, zato ker ni imel prilike se shajati s svojimi rojaki. Dobro! "De mortuis nihil nisi bene" (o mrtvih nič drugega, kakor dobro). Moje mnenje je, da vsakdo lahko najde stik s svojimi sorojaki, ako ga le hoče, vendar je pa splošna navada, da tisti rojaki, kateri se povzpno do kaj višjega, navadno svoje sorojake kot navadne pare prezirajo. Postanejo frakariji, katerim je občevanje z navadnim poštenim delavcem preponizovalno. Dobijo se seveda tudi častne izjeme.

Bilo je pred več leti, ko je prišel v New York na Metropolitan Opera neki slovenski lirčni tenor. Nastopil je samo štirikrat in kritika ga je grozno razmrevila, ali po pravici, ali krivici, tega ne vem, vem pa, da je bila temu kriva deloma njegova ošabnost. Imel je tajnika iz Berlina in je stanoval v nekem odličnem boarding-house na Madison Ave. Ob tistem času je priredilo neko slovensko društvo v Sokolovni na East 71. St. veselico in omenjenega tenorja vlijudno povabilo. Slavni slovenski tenor je vprašal gospodinjico, kje je East 71. St. Razložila mu je, da tam stanujejo samo revni ljudje, to je zadostovalo, da povabljeni ni prišel in se niti ni za povabilo zahvalil.

Newyorški rojaki si seveda niso nič storili iz tega, ker sem jih poučil, da se pri tenorjih razvija glas navadno na račun možgan.

Ni potreba in gotovo tudi nihče ne zahteva, da bi taki odličnjaki z vsakomur bratovsko pili, vendar pa je dandanes, ko imamo v Ameriki toliko jugoslovanskih časopisov, da bi nas kdo lahko smatral za najbolj kulturni narod na svetu, lahko najti v vsakem mestu sorojake samo, ako se kdo za nje zanima. (Ako hoče najti v New Yorku Slovence, vsedi se na Chambers St. ob pol šestih zvečer na Metropolitan Ave. karo, našel ga boš gotovo).

Valec vednega deževja bomo imeli tukaj jako slabo letino. V južnem delu Jugoslavije je popla-

Našemu narodu v Ameriki.

Pod gornjim naslovom smo sprejeli sledeči članek:

Vsled neprestanega deževja je obiskala našo domovino strahovita povodenj ter povzročila strašno škodo našemu narodu. Po sedemletnem bojevanju za svobodo in ujedinjenje vseh Slovencev, Srbov in Hrvatov se je naš narod vztrajno lotil dela, da nanovo zgradi porušene domove ter preorje svoja polja. S trdim delom se je vse to v kratkem času posrečilo. Človek se je moral diviti urejenim vasem in mestom, obdelanim poljem, evetočim livadam in vinogradom.

Danes ko čitate te vrstice, je pa domovina opustošena. Domovi so porušeni, poljištvu uničeno, polja opustošena.

Povodenj je povzročila strahovito škodo po Sloveniji, Hrvatski, Slavoniji, Sremu, Črni Gori, Srbiji, Bosni, Hercegovini, Južni Srbiji, v Banatu, Bački in Dalmaciji.

Škoda je velikanska. Najbolj rodovitni kraji so popolnoma opustošeni.

Dolžnost vseh Jugoslovancev v Ameriki je pomagati svojim bratom v tej stiski.

V New Yorku se je osnoval centralni odbor za nabiranje prostovoljnih prispevkov.

Prostovoljni prispevki naj se pošljejo na naslov:

Consulate Generale of The Serbs, Croats and Slovenes,

1819 Broadway, New York City.

Konzulat bo pošiljal denar brezjavniškim potom v domovino.

Vila voda 30,000 juter zemlje. Panika med prebivalstvom, katerega je v zvezi vodo vse imetje, je velika. Ljudje so potrti in obupani. V nekaterih krajih je voda gospodarila in rušila s tako silo, da se sploh več ne pozna, da je prebivalstvo tam kako človeško bitje. Tudi nekateri kraji v Sloveniji, kakor Ptuj in Celje, so bili jako ogroženi, vendar je pa začela voda upadati in nevarnost je izginila. Vsekakor pa je tudi tu povodenj uničila različne poljske pridelke, krompir, gnuje, pšenice, je vsa poležana itd. Upati pa je, da je sedaj grozde rešeno, ako nas bosta avgust in september "počastila" s solnčnatimi dnevi.

Rojak Ivan Varoga iz Pittsburgha, Pa. je dospel 12. t. m. v Ljubljano. Vozil se je na Trst in bil zadovoljen s postrežbo na parniku. Priložnost mu je bila dana videti skoro celo obal divne Dalmacije in si ogledati starodavni Dubrovnik, kamor prihaja vsako leto več tujcev, posebno pa Nemcev, kateri bojkotirajo italijanska letovišča radi slabega ravnanja z Nemci v okupirani Južni Tirolski od strani Italije. Sicer je pa Nemcem to privoščiti, ker Nemška Avstrija tudi ne prejme slovenske narodne manjšine na Korškem z rokavicami.

Berem, da imate hudo vročino, a vem pa tudi, da imate samo polprocentno pivo. Mogoče, da bo vendar enkrat ameriške zakonodajalce pamet srečala, da boste dobili vsaj 30-odstotno pivo. "No beer, no work", reklo se je neki čas v New Yorku, a kje so vsega mogočne delavske unije, da tega gesla ne izvršijo? Menda tudi pri njih vlada tista velikomogočna sila — "dollar"!

Pozdravi!

Joža.

Pastor obtožen.

FORT WORTH, Texas, 30. jul. Proti pastoru dr. Frank Norrisu, so dvignili obtožbo, da je v svojem župnišču umoril E. E. Chippa. Proces je določen na dan 13. septembra. Jamščina v znesku \$10,000 ni bila zvišana. Okrajni pravdnik Henger je rekel, da bo dosti oseb pričalo proti pastoru.

Ruska letina.

MOSKVA, Rusija, 29. julija. — Letošnji pridelek žita v Rusiji eni na osem in sedemdeset milijonov ton, v primeri z 59 milijonov tonami v preteklem letu. Te številke je objavila centralna statistična administracija.

Kdor hitro pomaga, dvakrat pomaga!

Centralni odbor:

Predsednik: D. M. Stanojević, konzul v New Yorku.

Podpredsednik: E. Kristan, izseljeniški komisar v New Yorku.

Tajnik: M. Čičić.

Častni predsedniki:

Dr. A. Trešić Pavičić, izvanredni poslanik kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Washingtonu.

Njegovo Preosveštenstvo Mardarije, škof za Ameriko i Kanado.

Prof. M. I. Pupin, častni konzul kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, predsednik S. S. S. "Srbadija".

Ing. Nikola Tesla.

Prof. Dr. P. Radosavljević.

Frank Sakser, predsednik Sakser State Bank.

Častni podpredsedniki:

A. Seferović, konzul v Montrealu, Kanada.

S. Jovanović, konzul v San Franciscu.

M. Naumović, podkonzul v Chicagu.

Člani:

Bratska Hrvatska Zajednica, Pittsburgh, Pa.

V. Cankar, predsednik Slovenske Narodne Podporne Jednote, Chicago.

S. Vukobartović, predsednik, S. S. "Srbobran Sloga", Pittsburgh, Pa.

S. Vrlinić, predsednik, S. S. "Sloboda", Pittsburgh, Pa.

Plinski napad na Mellettovo družino.

Družina Melletta je zbolela vsled skrivnostnega napada s plinom. Plin je napolnil porč, kjer so sedeli žena in otroci umorjenega.

CANTON, O., 29. julija. — Skrivnosten napad s plinom, ki pa ni imel nikakih resnih posledic, na člane družine Don R. Melleta, umorjenega cantonskega publicista, je presenetil preiskovalce, ki skušajo pojasniti umor.

Vdova, njeni štirje otroci ter Mrs. Lloyd Mellett, svakinja umorjenega, so nekoliko bolni vsled učinkov škodljivega plina, ki se je pojavil na porču doma Don Melletta. Dva člana cantonske policije, ki sta na straži v hiši, sta tudi zaduhala plin, o katerem pravita, da je bil zoprn sladkega duha. Nikjer v bližini doma ni bilo mogoče najti bombe ali posode, iz katere bi uhajal plin.

Družina se tudi ni mogla spominjati, da bi prišel mimo kak avtomobil, predno so začutili plin na porču.

Razkritja "presenetljive narave", tikajoča se preiskave glede umora Melletta je obljubil včeraj A. L. Owen, poštni inšpektor iz Clevelanda, prideljen slučaju.

Vzredila je več otrok v močne in zdrave moške in ženske kot vse druge hrane za otroke skupaj.

Borden's EAGLE BRAND CONDENSED MILK.

Owen ni hotel pojasniti ničesar drugega.

Poštni department se je pridružil lovu na morilec radi anonimnih in pretilnih pisem, katere so dobili preiskovalci in privatni državljani izza umora.

Ora Slater, detektiv iz Cincinnatija, je rekel včeraj, da nima nobenega namena potovati v Pittsburgh, kjer upa policija kmalu poloviti morilec Melletta.

PITTSBURGH, Pa., 29. julija. V strahu, da bo George Psaltis, ki je igral važno vlogo v preiskavi glede umora Melletta, "odveden od privatnih detektivov", ga je nastanil njegov zagovornik v Allegheny County jetnišnici.

Mednarodni jeklarski trust.

BERLIN, Nemčija, 30. julija. Pogodba med premogarskimi magnati Ruhr okraja ter lastniki železnih rudnikov v Lotarijski bo podpisana dne 12. avgusta. Pri tem gre za organiziranje jeklarskega trusta katerega se bodo udeležile najbolj važne jeklarske naprave v Nemčiji, Franciji, Belgiji in Luksemurški.

Cena jekla za eksport bo takoj poskočila od 20 do 30 odstotkov. S tem bo omogočeno nemški jeklarski industriji uveljaviti bolj ugodne cene za lastno deželo, a vendar uspešno tekmovali na svetovnem trgu.

Kako zaslužiti brez truda \$5.

To je kaj enostavno. Naložite pri nas v s a k teden na "SPECIAL INTEREST ACCOUNT" po 4% \$5.—. Obresti, ki se naberejo do poteka 52 tednov, znašajo nekoliko več kot \$5.—.

Poleg tega imate na strani \$260.— glavnice, znesek, s katerim lahko računate v slučaju potrebe.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

Bolgarski kralj Boris se bo poročil z italijansko princezino. Mussolinijeva hči bo baje vzela laškega prestolonaslednika.

Mogoče bo pa družinska vez utrdila prijateljstvo med Jugoslavijo, Bolgarsko in Italijo. Diplomati ga ne morejo utrditi dasiravno bi ga radi, posebno jugoslovanski.

V Združenih državah je tako, da vsak moški lahko postane predsednik Združenih držav, ako je rojen v Združenih državah in če ga elektorji imenujejo predsednikom.

Težje je postati senator. Posebno senator v Pennsylvaniji. Kdor hoče biti v Pennsylvaniji izvoljen senatorjem, mora potrošiti milijone.

Prijatelj mi poroča iz Clevelanda, da je dobil dični Grdina močan napad revmatizma. Jaz mu želim skorajšnje okrevanje in hitre povratek v javno življenje, da bo zopet kaj lepega napisal za smeh in kratak čas v teh vročih pasjih dneih.

Najbolj čudna stvar na svetu je ženska obutev.

Kaj mamež z glavo, prijateljca? Kar je res, je res. Sezuj se in premeri nogo od palca do pete. Potem pa premeri čevljev od pete do špice. Par inč bo razlike, ni vrag. Ko potem stopiš v tak čevljev, ponavadi praviš, da ti je malo predolg in preširok...

S Filipinov poročajo, da tamonje prebivalstvo ne more živeti s svojim zaslužkom.

Temu se ni čuditi. Filipinci so namreč pod ameriškim protektoratom.

On: — Mimo katere cerkve sva že šla včeraj zvečer?

Ona: — Bog ve...

Ne samo francoski frank, ampak tudi belgijski je strahovito padel.

Vlada je izdala razne naredbe, da ga dvigne v višino.

Tudi o belgijski kraljevi družini poročajo, da hočejo pomagati franku.

Na belgijskem dvoru so namreč začeli jesti črn kruh.

Belgijci so ponosni na svojega kralja, ko se tako žrtvuje za domovino.

Ubogi Belgijci.

Pa naj še kdo reče, da dandanašnji ni več mogoče nasuti ljudem peska v oči.

Statistiki so dognali, da je na svetu samo dvoje odstotkov ljudi, ki mislijo, dočim jih osemindeset odstotkov dela.

Po mojem mnenju bi ne bilo čisto nič napačno, če bi jih šlo od tistih dveh odstotkov poldrugi odstotek na delo.

Statistikom je treba verjeti, kajti statistiki so učeni in natančni ljudje. Vsako stvar doženejo, vse izračunajo, vse preiščejo.

Tako so naprimer natančno preračunali, kdaj bo šel svet k vragu, kdaj je bil svet ustvarjen, koliko denarja je na svetu, koliko jezikov govore ljudje, itd., itd.

Najbolj se je pa postavil tisti statistik, ki je dognal, da je v Ameriki petdeset odstotkov vseh zakoncev moškega spola.

Bajka.

Vrtil se je velik javni shod. Na shodu so bile zastopane vse stranke. Govorniki so gmeili, da je bilo groza. Pozneje se je vnel pretep. Veliko ljudi je bilo ranjenih. Mrtev je bil samo eden. — Mrtevca so ogledovali z vseh strani, pa ga niso mogli spoznati. Zato so ga vrgli v jarek kraj ceste.

Mrtvec je bil — Zdrav Človeški Razum.

Francoski frank se vzdržji toliko časa na površju, dokler se vzdrži francoski kabinet. Če pade kabinet, se tudi frank izpodrine. Če pade frank, tudi kabinet nima obstanka.

Gorica z zlato kolajno.

Gorica dobi po ministrskem sklepu zlato kolajno za zasluge v borbi za italijanstvo in za trpljenje tekom svetovne vojne. Slednje je bilo teko, zaslug za italijanstvo pa ni nobenih.

Narodnostni boji so se razvili v drugi polovici preteklega stoletja. Avstrijska politika v Primorju je dala Italijanom primat, katerega so se kravali oklenili. Pod trozvezje je vela Slovenom in Avstriji sovražna politika iz Berlina in Rima. Vsaka malenkostna slovenska pridobitev v Primorju se je pri Italijanih smatrala za kršenje njihovega posestnega stanja, demonstrirali so proti vsaki naši še tako pravični zahtevi in odmevalo je to v rimskem parlamentu. Prav lahek je bil boj za italijanstvo pod zaščito trozvezja. Trpeli smo mi Slovenci in se borili za primitivne stvari. Z orjaškim naporom in železno vztrajnostjo smo si končno le nekoliko pomagali. Tu pa je bila avstrijska politika v Primorju že pripravljena, da privede v deželo nemštvo, katero bo skupno z italijanstvom pobijalo slovensko dviganje. Prišla pa je vojna.

"Piccolo della Sera" je priobčil dolg slavošpev Gorici. Kdor bi mu verjel, bi moral soditi, da je bilo mesto vedno izključno italijansko in da so se njegovi prebivalci krepko postavili v bran svojemu nemškemu plemenitstvu, potem pa avstrijski oblasti. Slovenci so stali pred vrati mesta in začeli siliti v Gorico šele nekako pred dobrimi petdesetimi leti. — Junaško so jih odbijali mestni Italijani, ki so znali varovati italijanski značaj Gorice. Zato za službi gorisko mesto priznanje, katerega vidni znak bo zlato kolajna. Kar pravi tržaški list, je gola potvorba zgodovinske resnice.

Cesar Oton III., je z listino iz leta 1001 podelil polovico solkankega ozemlja oglejskemu patriarhu Ivanu I. V tej listini se navaja ime mesta po slovensko: mesto, katero imenujejo Slovenci Gorica. Slovenski živelj je bil tako močan, da je dal mestu ime. Tudi razni deli mesta nosijo slovenska imena: Travnik, Pristava, na Studene, Stara gora, Stratišče, Gorisček, Kostanjevica itd.

Mestni župnik Nepokoj je opisal Gorico koncem 16. stoletja. — On pravi, da v Gorici govori vse prebivalstvo slovensko in furlansko, gospoda govori tudi nemško. Župnik Nepokoj postavlja slovensko na prvo mesto, zato pač, ker je bila večina prebivalstva slovenska, govorilo se je največ slovensko in potem furlansko, plemenitši so znali tudi nemško. Tako je ostalo tudi nadalje.

Dotok v mesto je bil vedno slovenski, ker gravitirajo gorisko ravan Solka dolina, Vipavska dolina, Bada in Spodnji Kras, dočim gravitira Furlanija v Tržič in v Trst. Za Furlane ostane Gorica s strani. Naglašali so, da je njihovo središče Gradišče ob Soči, Slovenci pa, da je njihovo glavno mesto Gorica. Vodni toki in izhodi iz dolin in z bnd določajo ljudska zbirališča in naselja. Zato pa je prevladoval v Gorici vedno slovenski rod in iz njega so erpali Italijani svoje vrste. Strahovit pritisk s pomočjo avstrijske oblasti na Slovence je rodil odpadnike, ki so uhajali v italijanski tabor. Vaskandni kruh je bil za gotovljen poitalijančenem. Municipij in trgovska zbornica sta v predvojnem času ščitila trgovino in obrt v italijanskih rokali. — Mestne šole so bile italijanske. Trgovci, obrtniki, podjetniki, ki je hotel kaj veljati, se je moral udati municipalni volji, niže ljudstvo, delavci, dninarji, slugi so morali na ukaz potujčevati svoje otroke. Na glavarstvo je bilo svoj čas vse urejeno v prid Italijanom. Sodišča so bila italijanska. Avstrijska

primorska politika je dvigala italijanstvo navzgor in tlačila in pehala v stran Slovence. Tako je raslo Italijanstvo v Gorici. Ali kako Italijanstvo?

Ako si stopil takrat v italijansko gostilno, so sedeli tam mladi Italijani: Mario Podgriz, Felice Cocianec, Bruno Podbersig, Antonio Mosetig, Giovanni Planseig, Giuseppe Pertout, Angelo Plesnizer, Francesco Simeig, Luigi Collenz itd. Ako je bila v družbi kaka signorina, se je zvala Carmela Zvertnenig. Izogibali so se svojih primikov in klicali so se le po krstnih imenih. Sami razgreti Italijani, ki pa so bili pristojni v slovenske goriske, vipavske ali briselske občine.

Po letu 1848 je segla narodna zavest globoko v dušo našega goriskega ljudstva. Slavna je doba goriskih taborov. Ako bi ne bilo avstrijske politika z vsilo in zavrnjenimi sredstvi ovirala razvoja goriskih Slovencev, bi bili Slovenci že davno pred vojno gospodarji v Gorici. Tako pa je rastlo umetno italijanstvo in skrajno zaničevanje je bil Slovence in njegov jezik ne le na municipiju, ampak tudi po državnih uradih. Naši ljudje v Gorici so pretrpeli sramoteno in rane. Na ulici je bil izpostavljen Slovence batinam in kamnom. Slednjič vendar je prodrla na dan slovenska sila kljub vsem oviram. Občudovanja vredna je moč in vztrajnost goriskih Slovencev, da so se dvignili kvilku in si ustanovili impozantno pozicijo sredi tolikega nasprotstva in sovražstva.

Niso dobili Gorice, ali danes so nastopili časi, ko jo izgubljajo Italijani sami. Po vojni je Gorica podlegla Vidmu. Gorisko - Gradiščanske dežele ni več, pokrajinska uprava je v Vidmu. Pred vojno je štela Gorica 30.000 prebivalcev, sedaj jih šteje 25.000 in stari Italijani strahoma gledajo, kako se izseljujejo njihovi trgovci, obrtniki in podjetniki. Sedaj čaka Gorico glavni udarec. Trgovsko - obrtno zbornice odpadejo in na njihovo mesto stopija ekonomski sveti. Tako izgine goriska trgovsko - obrtna zbornica in novi ekonomski svet bo imel svoj sedež v Vidmu. Italijanski politiki stare Gorice pravijo: potem smo na koncu! Sedaj silno tarnajo in prošijo, kažejo se prsti na nevarnost drugorodov in naglašajo misijo Gorice, ali pomagalo ne bo nič.

Tista Gorica, ki so jo sanjali Marani, Orzan in drugi, se porušila in razvila se bo nova, mnogo pohlevnejša, povsem odvisna od Vidma. Gorica pa dobi pri likvidaciji svojo zlato kolajno. S to je odpravljena in s to ji je zaukazan molk in udanost v usodo.

Zvišanje plač.

BRUSELJ, Belgija, 30. julija. Med skupnim narodnim komitejem lastnikov železnih rogov in premogovnikov ter delavci je bil sklenjen dogovor, soglasno s katerim bodo dobili železni rudarji desetodstotno, premogarji pa petodstotno povišanje plač.

Člani obrežne straže pred sodiščem.

WASHINGTON, D. C., 30. jul. V zvezi s tihotapstvom žganja ob obali New Yorka in New Jersey je bilo dvanaest mož obrežne straže stavljenih pred vojno sodišče.

Združene države in Avstralija.

MELBOURNE, Avstralija, 30. julija. — Avstralska zvezna vlada bo odposlala delegacijo podjetnikov in delavcev v Združene države, da izve, na kakšni podlagi stoji ameriško gospodarsko življenje. Ministrski predsednik je sporočil parlamentu, da bo plačala vlada stroške. Upa, da bo mogoče na ta način uveljaviti "boljše odnose med podjetniki in delavci". V Ameriki je baje vse drugače. Plače rastejo in življenjski stroški postajajo manjši, kar ima za posledico splošno prosperiteto.

Centrum svojim volilcem.

V dneh, ko dviga reakcionarna hidra svojo glavo in nadaljuje nemška socialna demokracija kunktatorsko politiko v edinem cilju: strah pred izgubo glasov na račun komunistov, je zboroval o srednji državni odbor centra in izdal proglas na svoje volilce. ki je najvažnejši dogodek političnega življenja Nemčije zadnjih dni in pomeni kašpot na političnem razpotju. Manifestirala se je enotnost stranke. — Wirth je izjavil, da bo v stranki aktivno sodeloval. Manifestirala se je republikansko-socialna misel in stranka je napovedala, da bo katoliški življenj v Nemčiji svoje delo za obnovo in pravico še razširil. Stranka je napovedala odločen boj skrajni desnici in levici. V proglasu se ugotavlja važnost vprašanja razlasitve nemških knezov. Stranka je odklonila radikalne zahteve, odločila pa je, da se to vprašanje reši zakonitim potom v skladu s pravim čutom nemškega naroda. Njen trud se je začel izjaviti ob neodgovornosti skrajne desnice in skrajne levice. Ali odnehal ne bo, cilju bo sledila naprej. Stranka bo močnejše združila lastne vrste in s tem ustvarila predpogoje pravične ureditve tega vprašanja. — V vprašanju brezposelnosti poudarja proglas, da se to zlo ne da odpraviti z denarno podporo, ampak le z organizacijo dela. Del dati nove oblike, nova sredstva in široke temelje, je naloga centra. — V mednarodnem stališču bo Nemčija pred vozo narodov postavljena pred važne naloge. Centrum je že pokazal pota zunanjji politiki, Nemčije, ki so danes od vseh priznana. Ta samostojna, premišljena, resnična narodna zunanja politika se mora ohraniti tudi v — Zvezi narodov. Ta politika pa je možna le, če se notranje-politične afere razčistijo vseh zastupljajih tendenc, ki ogrožajo ustavnost temelj in republikanski karakter države. Za dosego tega cilja bo stranka zastavila vse svoje moči, in tem nalogam gre centrum strnjeno nasproti.

V debati na zborovanjih je poudarjal bivši kancler dr. Wirth, da mora centrum kljub razočaranju nad levicariji in desniciariji biti odločen, da pravilno in kot stranska inicijativa vodi politiko. Vse difference morajo stopiti v ozadje, politika gleda naprej. Ali ostati moramo republikanci s socialnimi ideali. Weimarska ustava ni nobena epizoda! Storit moramo vse, da podpiramo moderni proletarijat in odbiti tudi vsak poskus napada nanj. — Ravno sedaj je jasno, da je naloga demokratskega centra streti vse reakcionarne tendence. Ko stopam nazaj v strankino aktivno politično delovanje, je jasno, da sprejem dolžnost izvršiti omenjene naloge. Poletni odmor ni za stranko čas odpohitka. Mi bomo naše prepričanje, kot smo ga izdali v proglasu, v poletju razširjali na shodih po vzhodu in na zapadu. Spremljajoč od živahnih ploskov je končal dr. Wirth: — Svoje sodelovanje, ki ga dajem stranki na razpolago, hočem vrstiti s trdno voljo v tej smeri, da sodelujem pri nalogah prave nacionalne nemške politike v prid domovini in državi. —

Poslanec dr. Stegerwald je dejal, da stoji Nemčija pred vzpostavitvijo v Zvezo narodov. Dawesov načrt v svoji prvotni obliki se ne bo mogel izvesti. Odkodninsko vprašanje knezov bodo rešile ali dežele same, ali se bo uredilo na novo na jesen. Centrum bo v tem vprašanju zastopal še naprej zakonito stališče. Obširno razmotriva joč o zakonodajnem delu, je dr. Stegerwald dokazal, da je gospodarske, socialne zakone v veliki večini izdelal in apliciral centrum. To pa je največja zasluga delavskega ministra dr. Brauns in poslancev, ki so mu krepko pomagali. V jeseni bo nastopila borba za koalicio. Nemčija nima dvostrankarske sistema. Nesreča na državo pa je, da socialna demokracija ne more imeti svojih ljudi v rekah, ampak uganja z njimi podstaniško politiko. Odklanja mo desničarje in levicarije in bo

mo vodili politiko lastnih načel in lastnih misli. Kdor hoče z nami, dobrodošel! Radikalne sile na desnici in levici pa bomo razorožili!

Med veliko pozornostjo je še izjavjal bivši kancler dr. Wirth: — K vprašanju sedanjosti moramo imeti pogum, zavzeti jasno stališče. Z golim obravnavanjem kulturnih vprašanj ne bomo dostali razmeram. Z nemškimi nacionalci imamo opraviti kot s skupino liberalnih, Rimu sovražnih konservativnih ljudi z brezmišelnim nacionalizmom. Ko bo Nemčija vstopila v Zvezo narodov, bomo stali v kritičnem položaju. Jaz svarim pred mnenjem, da bo šlo vse samo od sebe. Mi bomo svojo inicijativo morali ravno v Ženevi uveljaviti. — Wirth je nato obdelal razmerje Nemčije do posameznih držav. Govoreč o stranki in poslancih, je poudaril, naj bodo v vodstvu osebnosti. Volitev po listah pa je smrt osebnosti. Mi rabimo politični osebnosti brez vplivanja gospodarskih organizacij. Zase ne zahtevam nobenega mesta. Hočem služiti le naši državi z dušo in telesom, ker mora baš katoliški del biti s to državo tesno združen. Edini cilj je: rešitev domovine!

Delavski minister dr. Brauns je izjavil, da se strinja z dr. Wirthom. Socialno - politično je izvršila stranka toliko, da stoji na čelu mednarodne socialne politike. — Za naše delovanje je merodajen naš svetovni nazor. Delavske mase moramo pridobiti za državno misel in neodgovornost na državi. Meščanski blok, ki bi načelno odbil socialno demokracijo, je za nas nemogoč. O tem ni nobenega vprašanja. Politična vprašanja je zgrabit vedno konkretno. Iz načelnega programa bo tudi v bodoče mogoča vsaka rešitev, kot jo zahteva od nas država in ljudska skupnost.

Dr. Marx je v velikem govoru podal smernice strankinega dela v bližnji bodočnosti, da se zoži stik med poslancem in volilcem. Jasno in načelno stališče, a odločnost in pogum pred odgovornostjo centra je dal glavno snov debati politične Nemčije. — Enotnost stranke je dokumentirana.

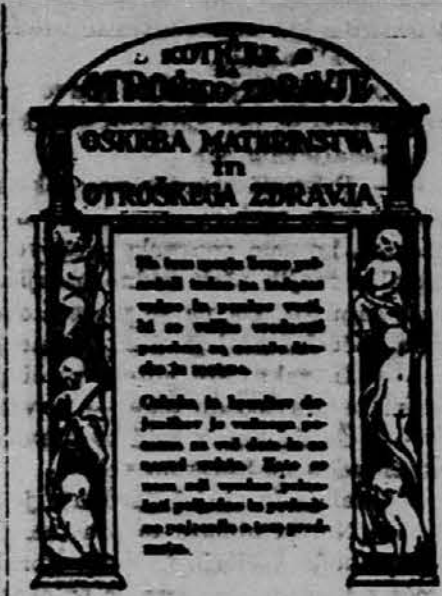
GENERAL, KI NI BIL GENERAL

Bromleyska policija je te dni našla v bližini Keystona brigadne generala Williama Stappletona Turnerja ustreljenega v samoti. Samomor. In zdaj policija ugotavlja, da pokojnik nikoli ni bil general. Vendar pa se ni ustrelil radi svojih velikih sleparij, marveč radi neozdravljive bolezn.

Policija je preiskala vse njegove dokumente, a je mogla doznati samo to, da je Turner bil v svetovni vojni kot topničar dodeljen angleški poljski artiljeriji v Indiji. Polagoma je dosegel čin rezervnega poročnika. Kot tak je bil leta 1919. odpuščen iz armade in oddelje je njegova življenjska pot zavila v temo. Ko je pred petimi leti prispel v Bromley, je bil že majori in je svojim prijateljem razlagal, da deluje za angleško vojno ministrstvo v tajni misiji. Izobno se je znal kretati v vsej tamošnji družbi, in jo frapirali z naglimi napredovanji. Pred tremi meseci je razodel, da je imenovan za brigadnega generala. Često je potoval v London s pretvezo, da mora konferirati z vojnim ministrom.

Navzlic vsemu ugledu, ki si ga je znal pridobiti v vseh krogih, pa je bil "general" čisto pobit in deprimiran. Nogle ga je razjedala zavratna bolezen, ki si jo je nakopal v Indiji. Rešil se je "slave" in trpljenja s tem, da si je pognal kroglo v glavo, povzročivši s tem angleškim oblastim in javnosti obilno prerakanja, tako je v današnji Angliji bil mogoč general, ki nikoli ni bil.

ADVERTISE in GLAS NARODA

CLANKE 188.

Doječe matere morajo biti previdne.

Tekom dojenja ne sme mati prenaporno delati. Pogosto se materam, ki imajo sprva obilo mleka za svoje dete, množina mleka zelo skrči, ko se vrnejo k svojim hišnim dolžnostim. Številne matere morajo trdo delati tekom dojlne dobe, toda delo je treba obnoviti le polagoma. Večina mater ni dovolj močna, da bi se lotila svojih rednih dolžnosti vsaj za 6 tednov po rojstvu otroka. Do onega časa se tok mleka umiri.

Izmučenju vsled prenapornega dela se je treba izogniti s kratkimi počitki med različnimi opravili. Pogosto bo pet minut počitka na postelji vsako uro omogočilo materi izvršitev mnogo več dela kot bi ga mogla drugače varno izvršiti. Da si pridobi več počitka, je za mater dobro, če doji svoje dete v napol nazaj sklonjeni ali kaksi drugačni udobni poziciji. To bo dalo materi petnajst do dvajset minut popolnega počitka tekom vsakih par ur. Niti mati, niti dete ne smeta zaspati, dokler ni dojenje končano.

Razvedrilo.

Ta ali ona oblika razvedrila ali zabave je dobra in koristna za vsakega. Preveč vestna mati, ki ostaja doma ter pazi neprestano na svoje dete, ne vrši najboljših stvari za svoje dete. Življenje na prostem zraku ter prijetno razvedrilo ne izčrpa, pač pa ohrani mater srečno in zadovoljno, in to je zelo dobrodelno. Treba se je izogniti skrbem, jezi in močnim razburjenjem, ker slednja lahko vplivajo na mleko. Mati se mora naučiti obvladati samo sebe ter urediti svoje življenje skladno s najboljšimi interesi deteta.

Solnena luč je velika zdravilna sila.

Zmerno gibanje na prostem zraku in solnen, posebno pa pešhoja, je potrebno za dobro zdravje ter mirne živce doječe matere. Če ima mati mnogo dela na svojem domu, ne bo imela moči za daljše izprehode ter gibanje na prostem, a navaditi bi se morala, da preživi del dneva na prostem zraku. Matere, katere veseli hodi na izprehod, bodo izprevidile, da jim to zelo koristi v tej dobi, razen če se to gibanje tira do izmučenosti. Tudi delo na vrtu je koristno, če se ga ne pretirava.

Sveži zrak v stanovanju je potreben za dobro zdravje tako matere kot deteta. Spalne in sprejemne sobe je treba držati dobro prezračene.

Nobenemu otroku ni potreba postati žrtev takozvanih otroških bolezn. Če je njegovo telo v prvotnem stanju, je od narave oborožen za odpor proti bolezn. Vsak otrok lahko popolnoma okreva, če je obdan od primernih razmer. Protektivna hrana je največje varstvo.

Prečitajte te članke vsak teden pazljivo ter jih prihranite za bodočo uporabo.

Boris bo dobil italijansko princesinjo.

LONDON, Anglija, 30. julija. Ženevski poročevalci Reuterjeve agenture izjavljajo, da je zaročena bolgarskega kralja Borisa s princesinjo Giovanno, tretjo hčerko italijanskega kralja, "završeno dejstvo".

ZA ZDRAVJE NOG

Tisoči in tisoči bolehalo na tem, da imajo noge ali otele ali razbolene z raznimi izpuščaji, krčne žile, kurja očesa, ozeblino in ne vem kaj še vse.

Zdravniki raznih držav so ugotovili, da posebno revnejši sloji trpijo na bolnih nogah prvič radi neprimernih obutve, drugič napačne prehrane ter radi pomanjkanja svežega zraka in sonca. O troku noga oboli že, če nosi premajhne ali prevelike nogavice. Pri odraslih pa nosijo glavno krivdo čevlji. Od desetih oseb, posebno ženskah, jih nosi devet premajhne čevlje. Ozek čevljev neprestano nekje na prste pritiska in čisto naravno obrambo sredstvo se napravi samo s tem, da se dotično mesto po večkrat preraste. Na ta način nastane kurje oko.

Zmotno je mišljenje, da ima kurje oko korenino. Ne kurje oko le večkratna prevlaka kože, katere ima v sredini tudi jedro in to jedro pritiska na živec ter povzroča bolečino. Zato pa razni obliži ali odstranjenje kurjega očesa le pomaže le začasno. Ako ostanesh pri isti ozki, tesni obutvi, se bo kurje oko kaj kmalu zopet pojavilo.

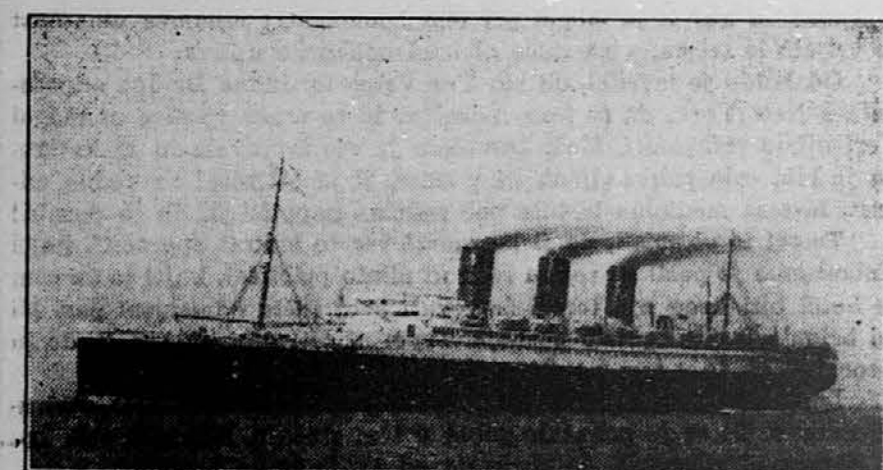
Da si noge utrdiš in če hočeš živeti brez teh nepotrebnih nadlog, nosi predvsem primerne čevlje. Za tistega, ki to more, priporočajo mnogo "broditi" po morskimi vodi, ker merska voda vsebuje sol in nekoliko joda. Kadar imaš razgrete noge, koplji jih v mlačni vodi v kateri si raztopil pest navadne kuhinjske soli.

ROJAKI: —

Tekom letošnjega leta prirejenih izletov se je vdeležila velika skupina naših rojakov, kateri so bili popolnoma zadovoljni bodisi s kabinami, hrano, postrežbo in pozornostjo, katere so bili deležni med vožnjo. Kot dokaz splošnega zadovoljstva nam prihajajo dnevno vprašanja, ako namerava naš potniški oddelek prirediti to leto še kak skupni izlet. Da vstrežemo našim rojakom, smo se odločili prirediti

JESENSKI (tretji) SKUPNI IZLET

s parnikom

"PARIS"

KI ODPLUJE IZ NEW YORKA, dne 11. septembra, t. l.

V to svrhu imamo rezerviran poseben oddelek III. razreda v sredini parnika, najboljše kabine z 2., 4. in 6. posteljami.

Rojaki, nudi se Vam prilika, da obiščete stari kraj v spremstvu našega izkušenega uradnika, ki Vam bo omogočil brezskrbno potovanje v domovino, da obiščete, stariše, soproge, otroke in sorodnike, ki Vas morda že leta in leta željno pričakujejo.

Kdor se namerava vdeležiti tega izleta, naj nam takoj naznani in pošlje tudi aro, da mu določimo prostor na parniku. Čimprej se kdo zglaši, tem boljše kabino bo imel na razpolago. Za vsakovrstne informacije in pojasnila stoji vsem rojakom na razpolago naš potniški oddelek.

FRANK SAKSER STATE BANK

Potniški oddelek.

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

81

(Nadaljevanje.)

Kako pa naj se odtegne tej muki? Pogledal je v obraz dr. Šrata in bil je nepremičen kot vedno. Ali naj napravi škandal? Gospod v njem se pe protivil proti temu in razventega je bilo že prepozno, kajti vlak je prišel in vstopila sta.

Dr. Šrat je sedel nepremično, nekoliko sklonjen naprej, brez zavesti glede tega, kar se je vršilo krog njega, kajti njegovo srce je navdajalo le ena misel: — Ali bo še živa? Dobro bi bilo tudi, če bi ji mogel ohraniti življenje za onega podleža, ki mu je sedel nasproti. Preje bi ga zadavil s svojimi lastnimi rokami kot trpel, da bi žalovala še enkrat edina, ženska, katero je ljubilo njegovo močno srce.

Henrik pa je občutil vso težo potovanja. Mučila ga je vročina ter poleg tega še strah in misel na Vero, ko jo bo našel mrtvo.

Za kaj vse to? Ali ni mogel ohraniti njene slike, kot je živela v njegovem spominu? Ali se je res morala vmešati v to smrt, grda, vse uničujoča smrt?

— Jaz vas ne bom spremljal, dr. Šrat, — je rekel odločno. — Vi ste zlorabili moje presenečenje v prvem trenutku. S kakšno pravico si lastite pravice, da me silite k stvari, katere nečem?

— S pravico moža, katerega ste napravili beračem, — je odvrnil dr. Šrat.

Slednji je prvokrat dvignil pogled. Šele tedaj je zapazilo umetniško oko Ter Velpsa, kako se je izpremenil mož, kateremu se je moral zahvaliti za svoje življenje.

— Masovo, — je oznanil sprevodnik.

Istopila sta. Gostilničar je tudi izstopil iz svojega kupeja, da povede gospoda.

— Ni še mrtva, — se je oglasil takrat majhen dečko, ki je čakal na peronu.

Dr. Šrat se je opotekel nazaj. Ta zaželjena poslanica je odpravila mrtvilo, ki ga je dotedaj obvladovalo. Pozabil je Ter Velpsa ter ni mislil na nič drugega kot Vero, dokler ni bil poleg nje.

Vera je ležala na ozki kmečki postelji, brez zavesti, a živela je. Pred njeno posteljo je omahnil na kolena in vroče solze hvalečnosti so se prikazale v njegovih očeh. Ni prišlo vpoštev, če bo trajalo to življenje še par ur ali minut, a vsak trenutek bo njegov, — izključno le njegov.

Sedem in trideseto poglavje.

Vroče poletje se je izpremenilo v milo, solnčno jesen, ko je Vera prikratk zopet odprla svoje oči. Prvo, kar je zagledala, je bil dr. Šrat in v istem trenutku se je tudi spomnila, da je čutila njegovo bližino v mučnem času mrlice, ki je ležal sedaj za njo. Izgledal je izmučen in postaran, a Vera se je zdelo, da ima edinole on moč širiti krog sebe mir in počitek.

Kot utrjeno dete, ki ve, da je v dobrem varstvu, je zaprla oči k oazejučemu spanju.

Dr. Šrat je vedel že davno, da je vsa nevarnost odstranjena, da je iztrgal tudi v tem slučaju smrti žrtev, a njegovo veselje raditega ni bilo neskaljeno. Vedel je, da se bodo iznova pričeli boji in trpljenja in kaj ji je mogel pri tem pomagati? Njegova umetnost je vedela le telesu, a na dušo ni imel nobenega vpliva.

Od Hilde je izvedel, da sta Ter Velps in Juana Bridge odpotovala v New York, da se tam poročita in te trpkre resnice ni mogel Veri nikdo prihraniti. Mož, kateremu je vse žrtvovala in za katerega je bila celo pripravljena iti v smrt, je bil torej za vedno odvzet. Katera medicina bi bila pač zmogla napotiti ji, da to pozabi! Tresel je ob misli, da ji bo moral vse to enkrat sporočiti, kajti ljubosumno je pazil na to, da se ji ni nikdo približal, kajti le on sam je hotel biti krog nje ter ji žrtvovati svoj počitek odmerjeni čas. Ni ga brigalo, kaj bo prišlo pozneje. Trpel ni niti navzočnosti Hilde in Georgina ga je v tem navdušeno podpirala.

Lorene Konrid ni zastojal svojih žene radi njena zdrave narave. To se je pokazalo zopet v tem slučaju. Hitrejša celo kot je domneval zdravnik, je okrevala od svoje težke bolezni.

Vsako jutro je stopil zdravnik z občutkom nemira v njeno sobo, a potekali so dnevi, ne da bi vprašala Vera, kaj se je zgodilo poprej. On ni tega dobro razumel in delala ga je nemornim in plašnim.

Ko so jo prvič oblečeno odnesli na prosto, se je poslužil dr. Šrat prilike, da govori o njeni bodočnosti.

— V naslednjih dneh boste lahko mislila na preselitev na svoj dom, milostljiva gospa, — je rekel stoječ pred njo in zroč v blede lice, ki se je tako zelo izpremenilo. — Gospa Sofija ima že moja naxodila in kmalu se bo oglasila jesen z vso svojo silo.

Ozrla se je k njemu navzgor.

— Koliko časa ste mi vendar žrtvovali, dragi doktor, — je rekla zamlajeno, — in zakaj?

— To vprašanje sem pričakoval, — je odvrnil trpko. — Zakaj! Solnčni svet vašega življenja je ugasnjen in zakaj bi se oprilemala življenja samega. Tako pa ne smete misliti, moja draga gospa. Ostal sem raditega tako dolgo tukaj, da razpravljam z vami o tem. Nato bom šel mirno svojo lastno pot ter vas prepustil drugim ...

— Za božjo voljo, le tega ne, — je rekla prestrašena ter položila svojo prozorno roko v njegovo. — Tega mi ne smete napraviti, doktor. Vi ne veste, kako dragi ste mi. Ostati morate ob moji strani ter me voditi, potem ko ste hoteli, da živim še naprej.

Globoko je vzdihnil.

— Umreti je lahko, milostljiva gospa, kajti to je le beg iz vsake dileme, ki nam je zrasla preko glave. Živeti pa se pravi boriti, da človek zmaga ali podleže, a zadnje je še vedno bolj častno kot pa beg.

Prikimala je. Njene velike, sive oči so zrlle zamišljeno v daljavo. Konečno pa se je obrnila proti njemu.

— Govorili ste o solnčnem svitu mojega življenja. Da, ta je izginil ter se ne vrne nikdar več. To dejstvo pa me ni navdahnilo z mislijo, da umrem. Bila sem vajena živeti brez sreče in upanja in mogoče bi vse to še nadalje prenašala, a v svojih lastnih očeh sem se zdelo porušena. Najboljše občutke svojega srca sem trošila nam mozem, ki jih ni bil vreden. Ni razumel, kaj sem mu dala s tem, — in stavljal me je v vrsto svojih lahkih zavojevanj, ker me je mogel zapustiti, ne da bi mi pri tem počilo srce, dočim sem jaz ...

— Zelo ste ga ljubila, — je rekel dr. Šrat mrko.

— Zelo in tega se sramujem. To je skoro neznosno, doktor. Sklenila je roki ter zrl z modrimi očmi v jesensko naravo. — Tako daleč me ni prignalo dejstvo, da me je obsojal svet, čeprav sem bila brez krivde. Moj lastni občutek me je strl in hotela sem

popraviti, kar sem zagrešila proti sami sebi. Le to, kar čutimo, nas oprošča ali obsoja.

Dr. Šrat si je podprl glavo z roko ter molčal. Če bi videla njegov obraz, bi pač zapazila s kakšnimi notranjimi občutki se je boril. Nadaljevala je:

— Priznati vam hočem, doktor, da nima Ter Velps nobene pravice več do mojega srca. Rada bi vam pojasnila občutek, ki me je prevzel, ko sem spoznala njegovo majhno, plitvo dušo in ko je postajal v mojih očeh vedno manjši. Mogoče je to slutil ter me radi tega zapustil. Da pa se more človek zmotiti v najboljšem, najglobljem občutku svojega srca, to me je najbolj potrl.

— In zakaj ste hotela vreči proč življenje, ne da bi vprašala, če imate pravico do tega — je vprašal.

— Čutila sem v sebi to pravico. Ali vam nisem pisala? Nobenemu človeku ne koristim več.

Vstal je in stoječ pred njo je pričel govoriti s trdim glasom: — Ne, vi nimate te pravice. Ozrite se naokrog in videli boste, koliko bede vsebuje ta svet. Pozabite majhno merilo svoje lastne sreče s tem, da delujete za splošno. Bogati ste. Tisoči so vam lahko hvaležni: in tisoči bi lahko blagoslovljali vaše ime. Ali res prav nič ne cenite tega? Človekoljubnost je tudi namen življenja ter zadovolji pogosto prav tako kot lastna sreča.

Vera se je živahno vzravnila ter mu podala obe svoji roki.

(Dalje prihodnjič.)

Strahovita poplava v Jugoslaviji.

Donava in Šava neprestano naraščata. — Povodenj v Novem Sadu. — Voda podira hiše. — Nad 2000 jelenov in srn našlo smrt v valovih. — Ministri v poplavljenem ozemlju.

BEOGRAD, 12. julija.

Vedno strašnejše vesti prihajajo iz Vojvodine in Srbije. Donava še vedno narašča v vsem toku, razen pri Bratislavi in Zemunu. Tekom nedelje je narasla pri Bogojevu za 10, pri Novem Sadu za 5, pri Oršavi pa za 12 cm. Šava je narasla pri Sisku za 45, pri Jasenovcu v gornjem toku pada, v dolnjem pa raste. Tisa in Drina padata. Morava, Bosna, Vrbas in Una še vedno naraščajo.

V Novem Sadu je istočasno kakor v Zagrebu, v noči od sobote na nedeljo, divjala strahovita nevihta, tekom katere se je odtrgal oblak. Vse ceste so bile v vodi. Z neba je lilo tako strašno, da je bilo po mnogih ulicah vode pol metra visoko. Starejše hiše je policija izpraznila, ker je nevarnost, da se porušijo. V vasi Rakoveci se je zrušilo 7 hiš. Med Novim Sadom in Beččinom je vihar odnesel tamkajšnje železniško čuvajnice. Težnja nesreče je zadela tudi Koprivnico in sosednje vasi, kjer je povodenj uničila vse poljske pridelke in opustošila mnogo hiš. Pri Osijeku neprestano utrjujejo napise, ki ne more povsod vzdržati pritiska vode. Pri Kravici. Šopju in Popovu je voda že predrila napise, vendar pa so preprečili nadaljnjo nevarnost. Samo pri Popovu so porabili 500 vreč peska, da so zamašili vrzel. Pri sv. Juriju v Slavoniji se je utrgal oblak, ki je strahovito razril državno cesto. V vasi Trdavičici v Baranji se morajo stanovanke voziti po svojih sobah s čolni. Voda stoji ponekod do polovice hiš visoko. V Podravju je poplavljen tudi pokopališče. Iz njega štrle le gornji deli spomenikov in križev. Pri Kupinovu je poplavlila Šava nad 1000 ha pšenice in korige ter okoli 1500 ha nepokošenih travnikov in pašnikov. Škoda znaša tam kaj nad 2 milijona dinarjev. Pri Bogojevu grozi velika nevarnost od Donave, ki radi neprestanega deževja naglo narašča.

Radi poplave v Baranji je posebno tamkajšnje svetovno znane jelene zadel strahovita katastrofa. Uboge živali niso znale, kam naj bi utele in so našle smrt v valovih. Kar čez noč so se znašli jeleni in srne v 3 metre globoki vodi. Plavalji so, dokler so mogli, končno pa so opesali in se potopili. Ljudje so z dreves opazovali, kako so se te lepe živali na dramatičen način borile s smrtjo. Boj je bil naravnost pretresljiv. Borili so se do zadnjega in naravnost obupno. V baranjskih vodah plava nad 2000 mrtvih jelenov in srn. Mestoma je zrak tako okušen od razpadajočih trupel da se ljudje boje kužnih bolezni. Oblasti so že izdale občinam nalog, naj vsake poskrbi, da poginule jelene in srne takoj pokopljejo. Nekaj živih jelenov je še v gozdu okrog Kozarca, vendar je njihovo število tako majhno, da je gojenje teh plemenitih živali, ki so bile ponos baranjskih gozдов, že v vprašanju. Računa se, da po odtoku vode najmanj tri leta ne bodo smeli v teh krajih loviti divjačine, sicer bi se sploh popolnoma zatrla.

Pri Kopačevu in Biljah je vrgla v nedeljo Donava na suho dve trupli. Somborska policija je ugotovila, da je eden od njih H. Majer, ki je utonil pred petimi dnevi, ko je pri katastrofi pri tikveški črpali reševal jelene. Drugo truplo je bilo od Andreja Kovača. Imel je zvezane roke in noge in je bil očitno izvršen na njem zločin.

Včeraj dopoldne se je vršila v predsedništvu vlade seja ministrskega sveta, na kateri je generalni direktor ministristvo poljoprivrede. Milosavljevič, poročal o stanju poplave. Po njegovem poročilu je položaj silno nevaren. Groze nove poplave in ogromne škode. Z Dunaja in Pasave so došla poročila o novih vodnih valih. Naša vlada je prosila madžarsko vlado, naj zavaruje donavske nasipe na svojem ozemlju. Do nedelje je bilo poplavljenih 120.000 ha zemlje, vendar Donava še vedno narašča, ker ne preneha deževje. Treba je, da se dvigne samo še za 6 cm, pa bo dosegla katastrofalno višino, kakor leta 1887. Vlada je sklenila, da odpotujejo takoj v ogrožene porajine Bačke in Baranji ministri Vasa Jovanović, Ivan Pucelj, Boža Maksimović in Dušan Trifunović. Vojnega ministra Trifunovića bo spremljalo več vojaških strokovnjakov, ministra saobračaja pa 40 inženjerjev. Ministristvo poljoprivrede je dovolilo 2 in pol milijona dinarjev za zgradnjo nasipov in zahtevalo nove nujne kredite.

Strahovito neurje nad Zagrebom. Poplavljenе ulice, raztrgani hodniki, močni hudourniki. — 6 oseb ranjenih od strele. — Šava narasla za 2 m.

Že 20 let Zagreb ni doživel tako strašne noči, kakor je bila v noči od sobote na nedeljo, ko se je utrgal nad mestom oblak, ki je napravil strahovito opustošenje. Momenti so bili polni groze, ljudstvo močno zbegan.

Okoli 11. ponoči se je začelo iz daljave zamolklo grmenje. Kmalu nato so se pričeli valiti proti mestu gosti in temni oblaki, vmes pa se je bliskalo. V zraku je ležala težka sopara, ki jo je deloma blažil hladni veter. Grmenje se je vedno bolj približevalo. Naenkrat so pričele padati debele kaplje, naker se je vilo, kakor da bi se odprlo nebo. Ljudje so pobegnili na vse strani in iskali zatočišča. Med nevihto je razsajala burja, ki pa se je vsled silnega grmenja, treskanja in pljuskanja skoro izgubila. V par minutah so bile vse zagrebške ulice izpremenjene v prave potoke. Po nekaterih je tekla visoka voda, veter pa je zanašal vodne valove na hiše. Silne mase vode so udirale v hišne kleti in stale ponekod poldrugi meter visoko. Pocestni požiralniki so bili kmalu zamašeni, deloma pa niso mogli dovolj naglo sprejemati ogromnega naliva. Iz Mesničke ulice ki je bila podobna reki, je drvel hudournik po strmini in se je razdelil v dva rokava. Eden se je razlil po Ilici proti kavarni Corso, drugi pa po Frankopanski ulici, ki je bila popolnoma pod vodo. Voda je tamkaj celo dvignila asfalt, pri samostanu pa napravila več metrov dolgo in

KANADA VE

Kanada je dežela velikih priložnosti. Od 358 milijonov akrov poljedelske zemlje je naseljenih samo 140 milijonov akrov. Kanadski farmerji poznajo Trinerjevo Grenko Vino in so prepričani o njegovi zanesljivosti. Mr.

George Stecun nam je pisal nedavno iz Ledue, Alberta, Kanada: "Trinerjevo Grenko Vino je pomagalo mnogim farmerjem v tej okolici". Ako gre star kanadski farmer kupit kako želodčno zdravilo, vedno zahteva Trinerjevo Grenko Vino. To je poletno zdravilo brez primere. Čreva držijo prta in vas reši zaprtja, ki se pojavlja poleti vsled menjave pitne vode. Drugi poletni pripomočki: Triners Liniment za trudne noge, Triner's Healing Salve za praske, Triner's Mosquito Chaser za odganjanje komarjev. Ako kakega zdravila ne dobite pri bližnjem lekarnarju, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Ad.)

dva metra široko jamo. Vsi potoki v okolici so tako močno narasli, da so prestopili bregove. Potok Kraljevac je udril v Radnički dol in v spodnji del mesta, kjer je stala voda ponekod do meter visoko. V remizi zagrebškega tramvaja je bilo pokvarjenih okoli 40 motornih vozov. Polna voda je bila tudi veterinarska fakulteta, kjer so imeli tamkajšnji nameščenci z odvodom vode vso noč čez glavo dela. Vse ulice, posebno v neposrednem središču mesta, so bile polne blata, kamenja in druge naplavin, ki so jih prinesli s seboj hudourniki. Videt je bilo tudi komične prizore. Moški so sezuvali čevlje in gazili z zavahanimi hlačami vodo ter prenašali dame z enega hodnika na drugega.

Šele okoli polnoči je nevihta oslabilala, vendar pa je bilo in treskalo še približno dve uri. Na Tratinski cesti je treščilo v malo hišico, v kateri prebiva tramvajski nameščenec Ivan Anceel s svojo ženo in dvema hčerkami ter dvema podnajemnicama. Strela je vse ranila in so jih morali prepeljati v bolnico. Zlasti Anceelovo stanje je zelo nevarno. Najhujša opustošenja so v Radničke molu, kjer so skoro vse hiše poškodovane. V hiši št. 51 je voda porušila steno, ki je ločila stanovanje stranke Rak od sosednjega stanovanja. Le z veliko težavo so sosedji rešili tamkajšnje stanovalce. Potegniti so jih morali skozi okno, posteljnina, pohištvo in druge stvari pa so bile popolnoma uničene.

Škoda, ki jo je napravilo neurje, se ceni nad milijon dinarjev. Šava je v nedeljo dopoldne narasla skoro za 2 m in še vedno narašča.

NAZNANILO.

Našim naročnikom v državi Pennsylvaniji naznanjamo da jih bo v kratkem obiskal zopet naš znani zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE in prosimo, da mu gredo na roko, ter pri njem obnovijo naročnino.

Upravništvo.

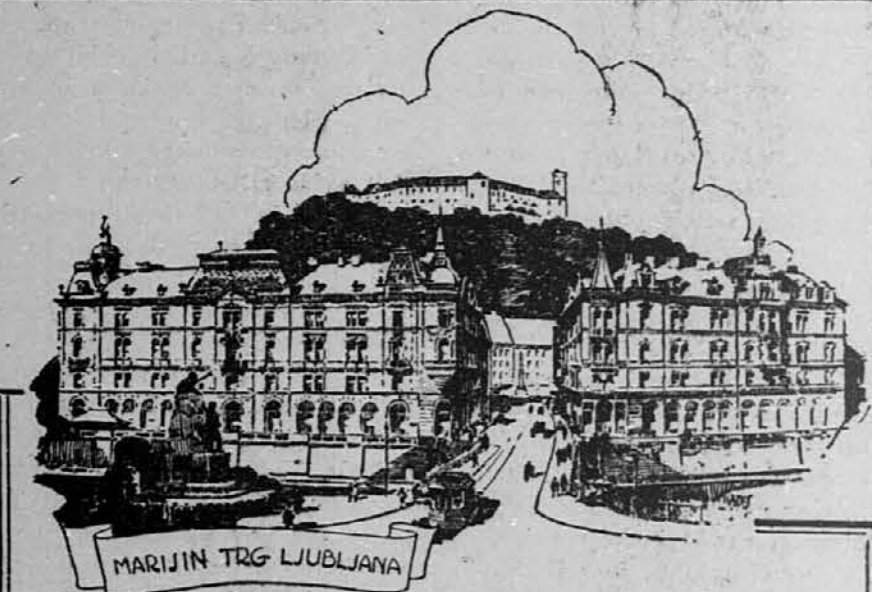
Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh -

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Kretanje parnikov - Shipping News

4. avgusta:	Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	3. septembra:	Columbus, Cherbourg, Bremen.
5. avgusta:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.	4. septembra:	France, Havre; Homerle, Cherbourg, Bremen.
6. avgusta:	Majestic, Cherbourg;	7. septembra:	Reliance, Cherbourg, Hamburg.
7. avgusta:	Republic, Cherbourg, Bremen.	8. septembra:	Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
10. avgusta:	Martha Washington, Trst; Columbus, Cherbourg, Bremen; Reliance, Cherbourg, Hamburg.	9. septembra:	Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Republic, Cherbourg, Bremen; Westphalia, Cherbourg, Hamburg.
11. avgusta:	Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.	11. septembra:	PARIS, III. SKUPNI IZLET: — Olympic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg; Sierra Ventana, Bremen.
14. avgusta:	France, Havre; Homerle, Cherbourg.	15. septembra:	Aquitania, Cherbourg.
17. avgusta:	Berlin, Cherbourg, Bremen.	16. septembra:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
18. avgusta:	Mauretania, Cherbourg; Arabic, Hamburg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.	18. septembra:	Majestic, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
21. avgusta:	Paris, Havre; Olympic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg.	21. septembra:	Resolute, Cherbourg, Hamburg.
24. avgusta:	Aquitania, Cherbourg; Resolute, Cherbourg, Hamburg.	22. septembra:	Berengaria, Cherbourg; Arabic, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
25. avgusta:	Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.	23. septembra:	Thuringia, Cherbourg, Hamburg.
26. avgusta:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg.	25. septembra:	France, Havre.
28. avgusta:	Majestic, Cherbourg.	28. septembra:	Muenchen, Bremen.
31. avgusta:	Pres. Wilson, Trst.	29. septembra:	Mauretania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.
1. septembra:	Berengaria, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen; Derfflinger, Bremen.	30. septembra:	Martha Washington, Trst; Columbus, Cherbourg, Bremen.
2. septembra:	Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Andania, Hamburg.		

Velik jesenski izlet v JUGOSLAVIJO

Preko Cherbourga — Francija in

BERENGARIA

(52.700 ton)

ODPLUJE IZ NEW YORKA

V SREDO, DNE 22. SEPTEMBRA

pod osebnim vodstvom izvedenca g. S. M. Vukovića, člana našega newyorškega urada, ki je popolnoma izvešan v evropskem potovanju. JUGOSLOVANI! Oni, ki nameravajo obiskati staro domovino to jesen, imajo najboljšo priliko, da se pridružijo tej skupini izletnikov ter udobno in brez skrbi potujejo. Gospod Vuković vas bo spremil do določenega mesta ter opravil vse za vas, da vam bo zamenjal najbolj ugodno potovanje. Takoj se pripravite ter pridružite izletu.

Za nadaljne podrobnosti se obrnite na svojega agenta ali pišite na:

CUNARD LINE

25 Broadway, New York, N. Y.

V IN IZ JUGOSLAVIJE PREKO HAMBURGA

RESOLUTE, RELIANCE ALBERT BALLIN DEUTSCHLAND HAMBURG

Naši parniki na tri vstopke CLEVELAND, WESTPHALIA THURINGIA

EVROPSKA POTOVANJA POD OSEBNIM VODSTVOM

\$198.—

Iz NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ v modernem 3. razredu. (Vojni davek posebej.)

TEDENSKA ODPLUTJA

Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na

United American Lines (Harrison Line) Joint Service with Hamburg-American Line

35-39 Broadway, New York.

SAMO 6 DNI PREKO

o ogromnih parnikih na olje

FRANCE 14. avg.; 4. sept.

PARIS 21. avg. — 11. sept.

Havre — Pariško pristanišče.

Kabine tretjega razreda s umivalniki in takšno vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

French Line

19 STATE ST. NEW YORK

ali lokalni agentje.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".